

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO- 697281 - 1/12/NC

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 10. V. 2012 ✓

Pan Michał Boni

Minister Administracji i Cyfryzacji

ul. Stefana Batorego 5

02-591 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich badana jest sprawa różnic w stawce podatku od towarów i usług na publikacje wydawane na nośnikach fizycznych (drukowane, wydawane na dyskach, taśmach etc.) oraz te oferowane w formie zapisu cyfrowego (tzw. ebooki). Ze względu na wątpliwości co do zgodności opisanego rozwiązania z Konstytucją, zwróciłam się do Ministra Finansów, Pana Jana Rostowskiego, z prośbą o udzielenie informacji, czy w Ministerstwie trwają obecnie prace nad objęciem publikacji udostępnianych w formie cyfrowej obniżoną stawką podatku VAT. Z treści udzielonej odpowiedzi wynikało, że zmiana w przepisach będzie mogła nastąpić jedynie o ile przepisy prawa unijnego nie będą sprzeciwiały się takiemu rozwiązaniu (kopie obu pism pozwałam sobie przesłać w załączeniu). Z niedawnych doniesień prasowych wynika jednak, że propozycja wprowadzenia zmian rozważana jest w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji.

Zgodnie z art. 42 ust. 2a w związku z pozycją 32 i 33 załącznika nr 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm. zwana dalej ustawą o VAT) książki drukowane oraz wydane na dyskach, taśmach i innych nośnikach oznaczone symbolami ISBN oraz czasopisma specjalistyczne objęte są stawką 5%, zgodnie z pozycją 73 i 74 załącznika numer 3 do ustawy gazety i czasopisma drukowane lub na nośnikach (dyskach taśmach i innych) oznaczone symbolami ISSN objęte są stawką 7% podatku. Ta sama publikacja wydana w formie cyfrowej traktowana jest zaś jako usługa świadczona drogą elektroniczną i jest objęta stawką 23%. Nie ulega

wątpliwości, że opisany stan prawny jest skutkiem harmonizacji podatków pośrednich w Unii Europejskiej. Podobne rozróżnienie publikacji wydawanych w formie tradycyjnej oraz ebooków przewidziane jest również w prawie europejskim. Zgodnie z pkt 6 załącznika III do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE L. 2006.374.1) stawki obniżone mogą być stosowane w odniesieniu do książek i periodyków wydawanych na nośnikach fizycznych, usługi świadczone drogą elektroniczną objęte są zaś stawką podstawową. Zgodnie z pkt 1 załącznika nr I do rozporządzenia wykonawczego Rady nr 282/2011 ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE L.2011.77.1) za usługi świadczone drogą elektroniczną uznaje się m.in. zawartość książek w formie cyfrowej i innych publikacji elektronicznych.

Należy jednak podkreślić, że zasadność opisanego rozróżnienia budzi wątpliwości także w ramach instytucji unijnych. W Komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno - Społecznego w sprawie przyszłości podatku VAT - w stronę prostszego, solidniejszego i wydajniejszego systemu podatku VAT (komunikat z dnia 6 grudnia 2011 KOM(2011)851) Komisja zauważyła, że przy określaniu stawki VAT należy wziąć pod uwagę postęp technologiczny tak, aby uzyskać zbieżność pomiędzy środowiskiem online i światem fizycznym. Parlament Europejski pracuje zaś nad projektem rezolucji w sprawie podatku VAT, w którym poruszony zostanie także problem zróżnicowania stawek na publikacje wydawane na tradycyjnych nośnikach oraz cyfrowe (projekt rezolucji w sprawie nowelizacji przepisów o podatku VAT w celu pobudzenia jednolitego rynku cyfrowego z dnia 14 listopada 2011 r. złożony w odpowiedzi na pytanie wymagające odpowiedzi ustnej B7-0609/2011).

Nie ulega wątpliwości, że inna wysokość stawki podatku VAT na publikacje elektroniczne i wydawane na tradycyjnych nośnikach prowadzi do różnicowania sytuacji prawnej podmiotów gospodarczych. Wydaje się tymczasem, że zróżnicowanie stawki podatku wyłącznie ze względu na nośnik, na którym zapisywana jest publikacja nie jest uzasadnione żadnymi obiektywnymi względami. Należy zaś zauważyć, że wprowadzanie różnic w sytuacji prawnej podmiotów gospodarczych na podstawie arbitralnych i dyskryminacyjnych kryteriów stanowi naruszenie konstytucyjnej gwarancji równości. Należy także podkreślić, że wyższa stawka podatku VAT nie sprzyja rozwojowi rynku

